

18. märts 2026

ARUPÄRIMINE

Eesti inimeste toimetuleku ja finantstervise halvenemise kohta

Viimastel aastatel on Eesti inimesed pidanud toime tulema kiire hinnatõusu, maksukoormuse kasvu ning majanduskeskkonna ebakindlusega. Toiduainete, eluasemekulude ja teenuste hinnad on kasvanud märkimisväärselt, samal ajal kui palgakasv ei ole enamuse ühiskonnagruppide puhul hinnatõusuga sammu pidanud. Üha sagedamini on avalikus arutelus kõlanud mure, et inimeste kindlustunne tuleviku suhtes on vähenenud ning säästmisvõime kahanenud. Mitmed majanduseksperdid on viidanud, et pikaajaline surve leibkondade eelarvetele võib pidurdada nii tarbimist kui ka majanduse taastumist laiemalt.

Seda kinnitab ka Swedbank Rahaasjade Teabekeskuse värske finantstervise uuring, mille kohaselt on Eesti inimeste finantstervise indeks langenud healt tasemelt pingelisele. Eriti murettekitav on asjaolu, et nende inimeste osakaal, kelle igakuised kulud ületavad sissetulekuid, on aastaga kasvanud 21 protsendilt 32 protsendini. Samal ajal on vähenenud nende inimeste hulk, kellel on olemas säästupuhver ootamatute kulude katmiseks. See tähendab, et märkimisväärne osa ühiskonnast on muutunud haavatavamaks nii ootamatute elusündmuste kui ka võimalike majanduslanguste suhtes.

Kuigi uuring toob välja, et Eesti elanike finantsteadmised on Balti riikide võrdluses jätkuvalt head, ei kompenseeri see üksi reaalse toimetuleku halvenemist. Eriti tähelepanuväärne on põlvkondadevaheline erinevus, kus nooremad inimesed on rahatarkuse poolest teadlikumad, kuid vanemaealised võivad jääda keerulises majanduskeskkonnas suuremasse riski. Arvestades, et riigi majandus- ja maksupoliitilised otsused mõjutavad otseselt inimeste igapäevast toimetulekut, on põhjendatud küsida, milliseid samme kavatseb valitsus astuda olukorra parandamiseks ning inimeste majandusliku kindlustunde taastamiseks.

Eeltoodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Kuidas hindab valitsus olukorda, kus 32% Eesti inimestest elab seisus, kus igakuised kulud ületavad sissetulekuid? Kas valitsus peab seda süsteemseks toimetulekuprobleemiks?
2. Milliseid konkreetseid samme kavatseb valitsus astuda, et pidurdada leibkondade kulude kasvu või suurendada inimeste netosissetulekuid olukorras, kus hinnatõus on vähendanud säästmisvõimet?

3. Kas valitsus plaanib täiendavaid meetmeid ootamatute kulude katteks säästupuhvri loomise toetamiseks, arvestades, et säästudega inimeste osakaal on aastaga langenud 83%-lt 77%-le?
4. Arvestades, et Eesti on Balti riikidest ainus, kus finantstervis on aastaga halvenenud, siis milliseid põhjuseid näeb valitsus selle taga ning kuidas kavatsetakse trend ümber pöörata?
5. Kas valitsus kaalub maksupoliitilisi muudatusi või muid majanduspoliitilisi samme, mis aitaksid taastada vähemalt hea finantstervise taseme ning suurendada tugeva või hea finantstervisega inimeste osakaalu?
6. Milline on valitsuse pikaajaline plaan, et tagada inimeste parem vastupanuvõime majanduskriisidele ning vähendada olukordi, kus säästudest elamine muutub ainukeseks toimetulekustrateegiaks?

Lugupidamisega

Lauri Kõrre

[Signature]

Vadim Belobrovtsev

[Signature]

Pete Enn

[Signature]

Vladimir Orhipa

[Signature]

Andrei Kozbeinik

[Signature]